ORĘDOWNIK URZĘDOWY
MIASTA BYDGOSZCZY

Redakcja i Administracja:
Magistrat miasta Bydgoszczy ratusz pokój 15. Czynna codziennie od 8-mej do 3-ciej po poł. Za redakcję odpowiada radca Tytus Podoski.

Prenumerata: miesięcznie 50 groszy

Ogłoszenia:
Wiersz szerokości 66 mm 20 groszy. Przy powtarzającem się ogłoszeniu udzielamy rabatu

Nakładem: Magistratu Miasta Bydgoszczy. Drukiem Drukarni Bydgoskiej S. A. (Dz. Bydg.)

№ 14. | **Bydgoszcz, czwartek, dnia 1 września 1927 r.** | **Rok XLIV.**

Treść numeru 14:

200.

Odpis.

Ministerstwo Spraw Wewn.
Warszawa, dn. 28. VI. 1927 r.
Nr. A. P. 6261/27.

Przedmiot: Rozsprzedaż nalepek Polskiego Czerwonego Krzyża.

Do
Pana Wojewody
w Poznaniu.

Na podstawie pism Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 1. II. 1924 Nr. Pr. 926/24 i z dnia 17. IX. 1924 r. Nr. Pr. 9363/24 Polski Czerwony Krzyż otrzymał zezwolenie na sprzedaż za pośrednictwem urzędów państwowych nalepek, w które za zgodą interesentów zaopatrywano korespondencję, załatwianą w urzędach. Obecnie według doniesienia Zarządu Głównego P. C. K., niektóre urzędy odmawiają rzekomo przyjmowania nalepek P. C. K. do rozsprzedaży, twierdząc, że teraźniejszy rząd nie potwierdził wydanych w tym przedmiocie zarządzeń.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że władze administracyjne winny nadal nie czynić przeszkód przy sprzedaży nalepek w myśl wyżej wymienionego zezwolenia.

Dyrektor Departamentu:
(—) Kirst.

Wojewoda Poznański.
L. dz. 18375/27 I.

W sprawie sprzedaży znaczków P. C. K. w urzędach.

Poznań, dnia 7 lipca 1927 r.

Do
wszystkich Panów Starostów i Panów Prezydent. miast wydzielonych,

przesyłam powyższy opis do wiadomości nawią-

zując do pisma okólnego z dnia 27-go września 1924 roku L. dz. 1820/24 II w tej sprawie.

Za wojewodę:
(—) **Dr. Kurowski,**
w z. Naczeln. Wydz. Admin.

Powyższe ogłasza się.

Bydgoszcz, dnia 28 lipca 1927 r.

Miejski Urząd Policyjny.
(—) Hańczewski,
radca miejski.

Pl. I. 8941/27.

201.

Ostrzeżenie.

Wpływają do Urzędu Policyjnego donosy coraz częstsze od obywatelstwa, winujące współobywateli — przeważnie sąsiadów wspólnej realności — o rzekome wykroczenia. Poczynione skutkiem tego dochodzenia urzędowe, nieraz zawiłe i żmudne, ujawniły, że — jak dotychczas — wszystkie te donosy miały swe źródło w sporach sąsiedzkich oraz procesach na tle mieszkaniowem, jak również okazało się, iż niemal wszyscy donosiciele przytaczali w swych donosach fakty jeśli nie zmyślone i wręcz fałszywe, to conajmniej rozmyślnie przekręcone lub przejaskrawione na widoczną szkodę swych przeciwników z pobudek nienawistnych.

Wobec rosnącej liczby denuncjacyj w czasie ostatnim jestem zniewolony ostrzec publicznie przed skutkami karnemi nadsyłania tego rodzaju donosów do tut. Urzędu, zaznaczając, że w przyszłości podawać będę takie denuncjacje Prokuraturze celem wdrożenia postępowania karnego na podstawie §§ 164 i 165 k. k. (kara więzienia conajmniej jednomiesięcznego ewt. także utrata obywat. praw honorowych), zaś donosy anonimowe lub nadesłane bez adresu donosiciela nie będą wogóle poddawane urzędowaniu.

Także i donosy, podawane do prasy w przedmiocie rzekomych nieporządków sanitarnych w mieście, po zbadaniu urzędowem okazały się bezpodstawne, albo w szczegółach fałszywe, wobec czego i tutaj zalecam donosicielom większą sumienność w swych doniesieniach i wstrzemięźliwość, aby niepotrzebnie nie trudzić władzy i bezpodstawnemi informacjami i notatkami nie w prasie niepokoić i wprowadzać w błąd opinji publicznej.

Bydgoszcz, dnia 2 sierpnia 1927 r.

Miejski Urząd Policyjny.
(—) Hańczewski,
radca miejski.

Pl. VI. 4810/27.

202.

Ogłoszenie.

W myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10. II. 1926 r. o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów pp. ustanawia się po wysłuchaniu opinji Komisji do badania cen następujące ceny:

Za 1 kg. mąki żytniej 60% hurt.	0.62 zł
„ 1 kg. mąki żytniej 60% detal.	0.70 „
„ 1 kg. mąki pszennej 50% hurt.	0.90 „
„ 1 kg. mąki pszennej 50% detal	1.00 „
„ 1 kg. mąki pszennej 60% hurt.	0.88 „
„ 1 kg. mąki pszennej 60% detal	0.98 „
„ 1 bochenek chleba 1½ kg.	1.00 „
„ 1 kg. mięsa wołowego średn. jakości z kośćmi	3.20 „
„ 1 kg. mięsa wołowego średn. jakości bez kości	3.50 „
„ 1 kg. mięsa wołowego średn. jakości z kośćmi	2.80 „
„ 1 kg. mięsa wołowego pośledn. jak.	1.80 „
„ 1 kg. mięsa wieprzowego (kotlet)	4.20 zł
„ 1 kg. mięsa wieprzowego (boczek)	4.00 „
„ 1 kg. słoniny I klasy	4.80 „
„ 1 kg. słoniny II klasy	4.40 „
„ 1 kg. smalcu czystego wieprzowego	5.60 „
„ 1 kg. skopowiny przedn. jakości	3.20 „
„ 1 kg. skopowiny średn. jakości	2.60 „
„ 1 kg. mięsa siekanego	3.60 „
„ 1 kg. kiszki czosnkowej	2.80 „
„ 1 kg. wątrobianki przedn. jakości	4.40 „
„ 1 kg. wątrobianki zwykłej	2.40 „
„ 1 kg. kiełbasy polskiej gotowanej	4.60 „
„ 1 kg. kiszki królewieckiej	4.40 „
„ 1 kg. kiszki brunszwickiej	5.00 „

Ceny powyższe obowiązują od dnia następnego po ogłoszeniu i są cenami maksymalnemi, to znaczy, że nie wolno ich pod żadnym warunkiem przekroczyć; natomaist niższe ceny (o ile okaże się tendencja zniżkowa) pobierać można. Cenniki winne być wywieszone we właściwych przedsiębiorstwach handlowych.

Jednocześnie przypomina się rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 lutego 1923 r. (Dz. Ust. Nr. 22, poz. 139), które nakłada obowiązek na posiadaczy przedsiębiorstw sprzedaży przedmiotów powszechnego użytku, do wywieszania cenników, oraz ujawniania ceny bezpośrednio na odnośnych przedmiotach.

Wobec powyższego należy ujawnić ceny nietylko na przedmiotach, na które Magistrat wyznaczył ceny, lecz na wszystkich przedmiotach powszedniego użytku.

Winni żądania, lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych, lub nieujawnienia tychże cen, ulegną karze w myśl art. 4 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. (Dz. Ust. Nr. 31, poz. 527), o ile

dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych ustaw karnych karze aresztu do 6-ciu tygodni lub grzywny do 10.000 złotych.

Organa Policji Państwowej otrzymały nakaz przeprowadzania stale ścisłej kontroli w tym kierunku.

Bydgoszcz, dnia 19 sierpnia 1927 r.

Magistrat.

Rozporządzenie i obwieszczenie w Województwie Poznańskiem.

Na podstawie § 6, 12 i 15 ustawy o zarządzie policyjnym z dnia 11 marca 1850 r. (Z. U. strona 265) i §§ 137 i 139 ustawy o zarządzie krajowym z dnia 30 lipca 1883 r. (Z. U. str. 195) wydaję za zgodą Wydziału Obwodowego następujące rozporządzenie policyjne:

§ 1. Każdy jest obowiązany zachować największą ostrożność przy używaniu ognia i światła. W szczególności głowy rodzin, kierownicy warsztatów fabryk i właściciele magazynów (składów) w których są przechowywane łatwo zapalne materjały, winni zważać na to, aby ich rodziny, lokatorzy, pracownicy i służba obchodzili się ostrożnie z ogniem. Przenoszenie odkrytego ognia z pieca do pieca jest wzbronione.

Kto pozostawia dzieci poniżej lat 12 bez nadzoru, musi dbać o to, by otwory palenisk i popielników w piecach i kominach, dopóki jest w nich ogień, były szczelnie zamknięte, aby żelazne drzwiczki od pieców nadmiernie się nie rozpalały, żeby palące się lampy i świece były tak ustawione a płomienie gazowe, maszynki do gotowania na spirytusie, nafcie lub gazie były tak umieszczone, aby ich dzieci nie mogły dosięgnąć.

Zapałki i inne przybory do zapalenia należy tak przechowywać, aby dzieci będące bez dozoru nie mogły ich dosięgnąć.

§ 2. Każdy właściciel albo zarządca zabudowanej posiadłości musi dbać o to, aby istniejące normalne wjazdy i wejścia do jego posiadłości nie były ani w dzień ani w nocy zagradzane przez nagromadzenie w nich drzewa, skrzyń albo innych przedmiotów, których nie można łatwo usunąć.

W klatkach schodowych i korytarzach nie wolno przechowywać łatwo zapalnych materjałów.

Ubrania, które są zawieszone w korytarzach domów mieszkalnych nie należą do tej kategorji.

§ 3. Większe zapasy łatwo zapalnych materjałów nie przeznaczonych na potrzeby domowe, następnie siano i słoma, przeznaczone potrzeby bydła, nie wolno przechowywać w domach mieszkalnych, jak również na strychach chyba w ogniotrwałych odosobnionych pomieszczeniach.

W odległości mniejszej niż 1 mtr. od kominów nie wolno przechowywać na strychach nawet mniejszych ilości łatwopalnych materjałów.

Dostęp do drzwiczek kominowych musi być zawsze wolny.

§ 4. W miejscach narażonych na niebezpieczeństwo ognia (przedewszystkiem na strychach, w stodołach, stajniach, warsztatach do obróbki drzewa i w składach drzewa) jak również w pobliżu łatwo zapalnych materjałów (także na wozach, które są naładowane tego rodzaju przedmiotami) używanie ognia, albo światła bez osłony jak również palenie tytoniu (fajki, cygar, papierosów) i rzucanie niedopałków jest wzbronione.

Tak samo wzbronione jest palenie tytoniu przy naprawach dachu.

§ 5. Czynności, które są połączone z niebezpieczeństwem pożaru, mogą być wykonywane tylko w miejscach, w których przeniesienie ognia na łatwo zapalne materjały jest wykluczone, nigdy zaś w nocy z wyjątkiem wypadku, gdzie niebezpieczeństwo bezpośrednio zagraża.

Zakłady przemysłowe, na założenie których udzielono zezwolenia na mocy § 16 ordynacji przemysłowej nie podlegają tym postanowieniom.

§ 6. Do puszczenia ogni sztucznych jak również do noszenia płonących pochodni przy pochodach, potrzeba pozwolenia policyjnego.

§ 7. Nafty, spirytusu, benzyny i innych łatwo palnych płynów nie wolno używać do zapalania względnie rozniecenia ognia.

Także nie wolno materjałów tych przechowywać w miejscach, gdzie są narażone na wysoką temperaturę.

Napełnianie zbiorników lamp i maszynek do gotowania może się odbywać tylko wówczas, gdy lampy są zgaszone a palniki ostygną.

§ 8. Ogień z koksu lub innych materjałów opałowych, może być używany do osuszenia i ogrzewania budynków tylko w żelaznych koszach.

Jeżeli podłoga nie jest z ogniotrwałego materjału, należy ustawić kosz z koksem na ogniotrwałym podkładzie, który musi być wysunięty poza zewnętrzny brzeg kosza ze wszystkich stron przynajmniej o 50 cm a wkoło musi być otoczony ochraniaczem ogniotrwałym przynajmniej 10 cm wysokim.

Przedmiotów świeżo pociągniętych lakierem spirytusowym lub terpentynowym nie wolno ogrzewać za pomocą koszów koksowych.

§ 9. Rozgrzewanie dziegciu, smoły, asfaltu itp. łatwopalnych materjałów budowlanych w szczególności przy budowie, lub naprawieniu dachów itp. wolno wykonywać w oddaleniu najmniej 5 mtr. od palnych części budynków (mur pruski, ściany drewniane itd.) i innych palnych przedmiotów.

Przy tej robocie należy kocioł nakrywać szczelnie wiekiem jak również przygotować dostateczną ilość piasku do gaszenia ewentualnego pożaru. Tak samo nie wolno zostawiać kotłów bez dozoru, dopóki jest w nich ogień.

§ 10. Piece przenośne do lutowania należy przy używaniu stawiać na ogniotrwałym podkładzie i w dostatecznej odległości od łatwo zapalnych przedmiotów lub też zawieszać w zabezpieczonem miejscu, a podczas przerwy w pracy nie pozostawiać bez nadzoru wzgl. zgasić.

Zapalenie i gaszenie pieców do lutowania musi być uskutecznione poza budynkami na równej i zabezpieczonej powierzchni.

§ 11. Drzewo albo inne łatwo zapalne materjały nie wolno w celach suszenia wkładać do gorącego popiołu, również nie wolno składać na kominy, piece a poza nie tylko wtedy, jeżeli nie stykają się bezpośrednio z ogrzanemi częściami żelaznemi.

§ 12. Rozpalony popiół i tlejące węgle, mogą być przechowywane w budynkach tylko w naczyniach z ogniotrwałego materjału.

Przy wsypywaniu do tych naczyń należy popiół i węgiel natychmiast zupełnie zgasić.

Na podłogach albo obok łatwo zapalnych i materjałów wzbronione jest przechowywanie rozpalonego popiołu i żarzących się węgli.

§ 13. Stosy drzewa i chróstu jak również większe ilości łatwo zapalnych materjałów muszą być oddalone od nieogniotrwałych budynków przynajmniej o 6 mtr.

Dla stosów drzewa obrobionego wystarcza oddalenie 3 metrów.

Wyjątki mogą być dozwolone za specjalnem zezwoleniem miejscowej policji.

Jeżeli niegaszone wapno jest przechowywane na otwartem powietrzu, nie przykryte, w ilości większej niż 10 ctr. musi być oddalone przynajmniej 3 mtr. od budowli drewnianych, z pruskiego muru i łatwo zapalnych przedmiotów.

Miejsca składowe materjałów opałowych i łatwo palnych przedmiotów, jak skrzyń, beczek z nafty i dziegciu oraz materjałów do opakowania różnego rodzaju na podwórzach lub obok zamieszkałych budynków, tak w miastach jak po wsiach mogą być urządzane tylko za specjalnem zezwoleniem policyjnem.

§ 14. Stogi (sterty, kopce) zboża, słomy, siana i roślin oleistych muszą być oddalone:

a) od budynków wszelkiego rodzaju i składów drzewa i węgla przyjnajmniej 30 mtr.,

b) od kolei żelaznych przyjnajmniej 40 mtr.,

c) od publicznych dróg i placów przynajmniej 15 metrów,

d) od lasów wszelkiego rodzaju przynajmniej 80 metrów.

Grupy stogów, obejmujące więcej niż 5000 metrów sześciennych są niedopuszczalne.

Stogi takie mogą być ustawione w oddaleniu najmniej 30 metrów w każdym kierunku od siebie.

Przy mniejszych ilościach i przechowywaniu przejściowem mogą być wyżej wymienione oddalenia zmniejszone do połowy, przez miejscowe władze policyjne. Jako przejściowy uważa się czas przechowywania najwyżej czterotygodniowy.

§ 15. Haki przeznaczone do zawieszania lamp, żyrandoli itp. należy umacniać silnie i pewnie, aby wyrwanie było niemożliwe.

Połączenie lamp z hakami może być wykonane tylko z metalu.

Palniki lamp wiszących itd. muszą być przynajmniej 50 cm. oddalone we wszystkich kierunkach od sufitu z szalowanych belek jak również od innych łatwo zapalnych przedmiotów.

Przy mniejszem oddaleniu od sufitu, niż $1^1/_2$ metra muszą być urządzone ochraniacze nad płomieniem z metalu, porcelany albo innego ogniotrwałego materjału.

Co do umieszczenia elektrycznych żyrandoli i przewodników, obowiązują istniejące postanowienia związku niemieckich elektrotechników.

Płonące świece nie powiny być umieszczone na belkach, ścianach, stołach, ławkach i innych łatwo zapalnych przedmiotach bez podkładu i ogniotrwałego materjału.

Latarnie z papieru i innych łatwo zapalnych materjałów nie wolno pozostawiać bez nadzoru w zamkniętych przestrzeniach, jak również w mniejszem odaleniu jak 3 metry od drewnianych części budynków.

§ 16. Miejscowa władza policyjna może zarządzić, aby na zabudowanych posiadłościach albo w pewnych przedsiębiorstwach stosownie do rodzaju budowy i położenia budynków, były stalé w pogotowiu, zdatne do użycia narzędzia pożarnicze jak wiaderka na wodę, drabiny, bosaki, osęki, haki itp.

W posiadłościach, na których znajdują się miękko kryte budynki, musi stale bez specjalnego rozporządzenia policyjnego znajdować się drabina, sięgająca do szczytu najwyższego budynku i tłumiec do gaszenia iskier. Istniejące wodociągi nie powinny być zamykane, dopóki nie da się mieszkańcom możności zaopatrzenia się w dostateczny zapas wody, potrzebny do pierwszego opanowania pożaru.

§ 17. W warsztatach, w których są obrabiane łatwo zapalne przedmioty np. stolarstwo, kołodziejstwo, stelmachostwo, tokarstwo, bednarstwo, tapicerstwo, powróżnictwo, przędzalnictwo, tkactwo itd. jak również w miejscach przeznaczonych do pakowania w zakładach przemysłowych, muszą znajdować się stale: każ z wodą o zawartości przynajmniej 100 litrów i 2 czerpaki, o ile w tych warsztatach pracuje stale więcej niż 2 ludzi.

Dalej muszą być każdego wieczora zebrane i natychmiast usunięte wiora heblowiń i inne wiora z drzewa i odpadki wełny, papier itd. Iloć tych wiór do 4 metrów sześcienych wolno przechowywać wenątrz budynku tylko wtedy, jeli do tego przeznaczone miejsce jest ogniotrwałe. Także i drzwi muszą być ogniotrwałe.

Większe ilości muszą być składane tylko pod gołem niebem w ten sposób, aby były oddalone o 6 mtr. od nieogniotrwa'ych części budynków i wszystkich palnych przedmiotów.

Urządzenia palenisk, znajdujące się w takich warsztatach, należy otoczyć ochroną przynajmniej-na 30 cm. wysoką z ogniotrwałego materjału.

Odległość między paleniskiem a ochroną musi wynosić przynajmniej 25 cm.

Jeżeli podłoga na tej przestrzeni nie jest z ogniotrwałego materjału, musi być pokryta grubą blachą żelazną.

Przed paleniskiem t. zw. pieca do gotowania kleju znajdującego się wewnątrz warsztatu, należy ustawić na podłodze ochronę z blachy żelaznej, a pod'ogę między paleniskiem i ochroną pokryć ogniotrwałym materjałem.

Przepisy policji budowlanej, które zawierają dalej idące ograniczenia, nie zostają przez to naruszone.

§ 18. Przy młóceniu parową maszyną, komin lokomobili musi być zaopatrzony w chwytacz iskier zatwierdzony przez władzę, a skrzynia do popiołu musi być stale napełnioną wodą.

§ 19. Obowiązkiem każdego właściciela jest baczyć na należyte czyszczenie kominów w jego domu.

Gdzie niema urządzonych obwodów kominiarskich w których majstrowie kominiarscy są odpowiedzialni za prawidłowe czyszczenie, odpowiadają za takiwe wyłącznie właściciele domów.

§ 20. Przepisy §§ 13, 15 i 17 tego rozporządzenia mają również zastosowanie dla już istniejących zakładów.

§ 21. O ile nie mają zastosowania inne przepisy karne, w szczególności §§ 367 liczba 6 i 8 i 368 liczba 5, 6, 7 i 8 kodeksu karnego (porównaj §§ 4, 6 i 7 ustęp 2 niniejszego rozporządzenia) jak również dalej idące przepisy rozporządzenia policyjnego o handlu olejami skalnemi z dnia 25 maja 1906 (Dzien. Urzęd. strona 239) to wszelkie wykroczenia przeciwko temu rozporządzeniu będą karane grzywną do 60 mk. wzgl. odpowiednim aresztem.

Taka sama kara spotyka tych, którzy nie stosują się do rozporządzenia miejscowych władz policyjnych w sprawie trzymania w pogotowiu sprzętów pożarniczych (§ 16 ustęp 1 tego rozporządzenia.

§ 22. Rozporządzenie to nabywa moc obowiązującą z dniem jego ogłoszenia, Z tym samym dniem tracą ważność:

1. ogólne ogniowe przepisy policyjne z dn. 16 stycznia 1821 (Dzien. Urzęd. nr. 8 dodatek).
2. rozporządzenie policyjne z dnia 9 listopada 1839 (Dzien. Urzęd. 1823 str. 28, dotyczące zakazu suszenia drzewa w piecach do pieczenia.
3. rozporządzenie policyjne z dnia 9 listopada 1839 (Dzien. Urzęd. strona 995) dotyczące gotowania dziegciu na dachach,
4. rozporządzenie policyjne z dnia 11 kwietnia 1856 (Dzien. Urzęd. strona 215) dotyczące wchodzenia ze światłem do budynków gazomiarowych.
5. rozporządzenie policyjne z dnia 30 czerwca 1860 (Dzien. Urzęd. strona 178) dotyczące ustawiania stert i stogów.

Poznań, dnia 21 czerwca 1912.

Prezes Rejencji.

Poznań, dnia 22 marca 1914.

Prezes Rejencji.

Powyższe podaję do wiadomości.

Poznań, dnia 25 marca 1923.

Wojewoda.

2985/23. II. A.

Powyższe ogłasza:

Miejski Urząd Policyjny.

Pl. III. 2958/27.

Wyciąg z Dziennika Ustaw Nr. 54 z dnia 18 czerwca 1927.

476.

Rozporządzenie Rzeczypospolitej z dnia 10 czerwca 1927 r. o wykonywaniu praktyki dentystycznej.

Na zasadzie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

I. Praktyka lekarsko-dentystyczna.

Art. 1. Praktyką lekarsko-dentystyczną, polegającą na wykonywaniu wszelkich zabiegów lekarsko i techniczno-dentystycznych, mogą się zajmować osoby, które :

1. są obywatelami Państwa Polskiego,

2. a) posiadają dyplom lekarski, wydany lub uznany przez jeden z polskich uniwersytetów państwowych, lub z

b) dyplom lekarsko-dentystyczny, wydany lub uznany przez Państwowy Instytut Dentystyczny,

3. odbyły jednoroczną praktykę przygotowawczą w czasie trwania studjów lub po ich ukończeniu.

Warunki odbywania praktyki przygotowawczej, wskazanej w p. 3 artykułu niniejszego, określi rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Do chwili wydania tego rozporządzenia osoby, odpowiadające warunkom, zawartym w p. 1 i 2 niniejszego artykułu, zwolnione są od obowiązku odbycia praktyki przygotowawczej.

Art. 2. Poza osobami, uprawnionemi w myśl art. 1, mogą zajmować się wykonywaniem praktyki lekarsko-dentystycznej, o ile odpowiadają warunkowi, przewidzianem w p. 1 art. 1, osoby następujące :

1. osoby, posiadające dyplomy lekarskie, wyszczególnione w punktach 1, 2, 3, 4 art. 2 ustawy z dnia 2 grudnia 1921 r. w przedmiocie wykonywania praktyki lekarskiej w Państwie Polskiem (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 762):

2. lekarze-dentyści, którzy posiadają dyplomy, wydane przez uniwersytety b. Cesarztwa Rosyjskiego przed dniem 27 listopada 1927;

3. Lekarze-dentyści, który uzyskali oprobatę, uprawniającą do wykonania praktyki lekarsko-dentystycznej w Państwie Niemieckim przed dniem 27 grudnia 1918 r.;

4. osoby, które na podstawie oprobaty, uzyskanej w Państwie Niemieckiem, wykonywały praktykę lekarsko-dentystyczną przynajmniej od 1 stycznia 1922 r. do dnia 15 czerwca 1922 r. na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego;

5. osoby, posiadające aprobatę na stopień lekarza-dentysty, wydaną przez komisję egzaminacyjną na lekarzy dentystów w b. General-Gubernatorstwie Warszawskiem w latach: 1916, 1917 i 1918; ;

6. osoby, posiadające świadectwa z ukończenia szkół lekarsko-dentystycznych, znajdujących się na obszarze b. Cesarstwa Rosyjskiego, o ile zgłoszą swoje uprawnienia w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych w terminie 4-miesięcznym od chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i złożą najpóźniej w ciągu dwóch lat od chwli wejścia w życie niniejszego rozporządzenia egzamin na lekarzy-dentystów przed właściwemi komisjami uniwersyteckiemi, w zakresie ustalonym dotychczas obowiązującemi przepisami;

7. dentyści, posiadający dyplomy uniwersytetów b. Cesarstwa Rosyjskiego, Wojennej Akademji Lekarskiej w Petersburgu i Żeńskiego Instytutu Medycznego w Petersburgu, wydane przed dniem 27 listopada 1917.

Art. 3. Minister Spraw Wewnętrznych może przyznać prawo wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej w Państwie Polskiem na określony przeciąg czasu osobom, które:

a) powołane zostały przez władze państwowe z zagranicy jako profesorowie wyższych szkół państwowych, względnie Państwowego Instytutu Dentystycznego w Warszawie, chociaż nie mając warunków określonych w art. 1 względnie w art. 2 niniejszego rozporządzenia, posiadają jednak uprawnienia do wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej w innych państwach, a to na czas, przez jaki pozostają na swych stanowiskach uniwersyteckich, względnie w Państwowym Instytucie Dentystycznym w Warszawie;

b) nie są w możności niezwłocznie wykazać dowodzie, że posiadają wymagane w art. 1 względnie w art. 2 warunki, lub nie odpowiadają jeszcze warunkom, w art. 1, p. 1 i 3 wymienionym, poczyniły jednak u władz odpowiednich starania, potrzebne celem usunięcia braków, — z warunkiem dopełnienią tych braków w terminie, który ustali rozporządzenie wykonawcze,

c) przez zamążpójcie za cudzoziemców utraciły warunki, wymagane w art. 1, p. 1, o ile przed zamążpójściem zajmowały się wykonywaniem praktyki lekarsko-dentystycznej w Państwie Polskiem, — z zastrzeżeniem prawa wzajemności

Art. 4. Osobom, które posiadają prawo wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej w myśl art. 1, 2 i 3 rozporządzenia niniejszego, służy prawo do używania tytułu — lekarza-dentysty.

Art. 5. W razie wojny, w braku dostatecznej liczby lekarzy-dentystów, obowiązanych do służby wojskowej, powołanych na podstawie świadczeń oraz dobrowolnych zgłoszeń, Minister Spraw Wewnętrznych może w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych dopuścić do pełnienia praktyki lekarsko-dentystycznej w wojskowych przychodniach dentystycznych, jednak bez prawa wykonywania praktyki prywatnej, osoby, nie będące obywatelami Państwa Polskiego, a posiadające prawo wykonywania, praktyki lekarsko-dentystycznej w innych państwach, na mocy tamże otrzymanych względnie uznanych dyplomów.

Art. 6. Przed rozpoczęciem wykonywania parktyki lekarsko-dentystsycznej lekarze-dentyści, posiadający warunki określone w art. 1, obowiązani są zarejestrować się u władzy administracyjnej I instancji, składając dowody uprawnień.

Osoby, pragnące korzystać z uprawnień, przysługujących im na podstawie art. 2 niniejszego rozporządzenia, winny zarejestrować się w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, które zarejestrowanym wydaje zaświadczenia pisemne o uprawnieniu do wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej w Państwie Polskiem.

Ponadto lekarze-dentyści (art. 1, 2 i 3) winni władzy administracyjnej I instancji wskazać miejsce stałego wykonywania praktyki oraz donosić pisemnie o każdorazowej zmianie adresu i zaniechaniu praktyki.

Art. 7. Lekarze-dentyści, którzy zamierzają wykonywać praktykę lekarsko-dentystyczną poza przychodniami (art. 8), zakładami leczniczemi i u innych lekarzy-dentystów, powinni wykonywać praktykę osobiście lub przy pomocy osób, do tego uprawnionych, jednak pod osobistem i faktycznem kierownictwem.

Wykonywanie praktyki lekarsko-dentystycznej w dwóch lub więcej miejscach jest wzbronione.

Wykonywanie praktyki lekarsko-dentystycznej w uzdrowiskach nie podpada pod postanowienia ust. 2 niniejszego artykułu, o ile nie trwa dłużej niż 5 miesięcy w jednym roku kalendarzowym.

Lekarze-dentyści, wyszczególneni w ust. b p. 2 art. 1 oraz w p. 2, 3, 4, 5, 6 i 7 art. 2 mogą ogłaszać się w sposób, przepisany pod względem formy i treści rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 8. Przychodnie lekarsko-dentystyczne mogą być zakładane i utrzymywane przez osoby posiadające uprawnienia do wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej art. 1 i 2) tylko po uprzedniem uzyskniu zezwolenia władzy administracyjnej II instancji, a w Warszawie Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Pozwolenie na zakładanie i utrzymywanie przychodni lekarsko-dentystycznych może być udzielane także osobom prawnym, o ile ich statuty przewidują prowadzenie odnośnych czynności.

Uruchomienie przychodni lekarsko-dentystycznej może nastąpić po stwierdzeniu przez władzę administracyjną, że urządzenie jej odpowiada obowiązującym przepisom.

Kierownikiem przychodni lekarsko-dentystycznej może być tylko lekarz-dentysta, który wykazał się najmniej trzechletnią praktyką lekarsko-dentystyczną.

Przepisy o zakładaniu i utrzymywaniu przychodni lekarsko-dentystycznych, zawarte w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, nie mają zastosowania do przychodni lekarsko-dentystycznych, zakładanych przez Ministerstwo Spraw Wojskowych, Kasy Chorych i Związki tych Kas.

Art. 9. Szczegółowe przepisy co do urządzenia i koniecznego zaopatrzenia przychodni lekarsko-dentystycznych oraz sposobu prawodzenia ich i regulamin określone zostaną w drodze rozporządzenia przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 10. Kierownicy przychodni lekarsko-dentystycznych oraz lekarze-dentyści, zajmujący się praktyką prywyatną, winni zgłosić władzy administracyjnej I instancji osoby, wykonywujące u nich praktykę lekarsko-dentystyczną.

Art. 11. Osoby, utrzymujące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przychodnie lekarsko-dentystyczne, są obowiązane celem dalszego ich prowadzenia wyjednać przewidziane artykułem 8 zezwolenie nie później jak w ciągu 3 miesięcy od chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Art. 12. Nadzór i kontrola nad przychodniami lekarsko-dentystycznemi należą do państwowych władz sanitarnych.

Przychodnie lekarsko-dentystyczne Kas Chorych i Związków Kas Chorych podlegają w myśl art. 97 i 98 ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek

choroby (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 272) nadzorowi właściwych okręgowych urzędów ubezpieczeń przy współudziale delegatów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do tych urzędów.

Przepis ust. 1 niniejszego artykułu nie ma zastosowania do przychodni lekarsko-dentystycznych, zakładanych przez Ministerstwo Spraw Wojskowych.

II. O wykonywaniu czynności techniczno-dentystycznych.

Art. 13. Wykonywanie czynności techniczno-dentystycznych przez osoby, nieuprawnione do wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej, dozwolone jest wyłącznie pod kierunkiem i na zamówienie lekarza-dentysty; osoby te nie mają prawa bezpośredniego stykania się z pacjentem, używania jakichkolwiek tytułów, reklamowania się, umieszczania szyldów, tablic i ogłaszania się z wyjątkiem ogłaszania się w prasie fachowej.

Wyjątki od przepisów ust. 1 artykułu niniejszego zawarte są w postanowieniach przejściowych objętych artykułami od 14 do 24.

Art. 14. Na obszarze Województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego i na wchodzącej w skład województwa śląskiego części Śląska Cieszyńskiego, mogą wykonywać samodzielnie czynności techniczno-dentystyczne ci technicy dentystyczni, którzy posiadają obywatelstwo polskie i uzyskali koncesję na wykonywanie przemysłu techniczno-dentystycznego w myśl rozporządzenia austrjackiego Ministra Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewntęrznych z dnia 20 marca 1892 r. (Dz. P. P. Nr. 55), wydanego na podstawie § 24 ustawy przemysłowej z dnia 15 marca 1883 r. (Dz. Ust. Nr. 39.)

Minister Spraw Wewnętrznych może wydawać wyjątkowo nowe pozwolenia tym technikom dentystycznym, którzy w dniu 1 stycznia 1027 r. posiadali już przynajmniej 7 (siedem) lat nauki i praktyki zawodowej, odbytej na obszarze, wymienionym w ustępie pierwszym artykuu niniejszego. Prawo zgłoszenia o nadanie tych zezwoleń gaśnie w dniu 31 grudnia 1927 r.

Art. 15. Na obszarze województw: pomorskiego, poznańskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego mogą wykonywać samodzielne czynności techniczno-dentystyczne, o ile posiadają obywatelstwo polskie:

1. ci technicy dentystyczni, którzy posiadają uprawnienia leczenia w Kasach Chorych, w myśl rozporządzenia pruskiego Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 grudnia 1913 r. L. dz. 770, wydanego do § 123 niemieckiej państwowej ustawy ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. Ust. Rzeszy str. 409);

2. ci technicy dentystyczni, którzy wprawdzie nie posiadają kwalifikacyj, wymienionych w punkcie 1-szym artykułu niniejszego, jednak że pracują samodzielnie na obszarze tych województw conajmniej od 1 stycznia 1913 r. i zostali w myśl obowiązujących przepisów we właściwym czasie zarejestrowani;

3. ci technicy dentystyczni, którzy rozpoczęli naukę na obszarze tych województw przed dniem 1 stycznia 1920 r., a brakujące lata nauki lub praktyki pomocniczej uzupełnili u lekarza-dentysty, uprawnionego technika dentystycznego, lub technika dentystycznego najdalej do dnia 1 czerwca 1927 r.

Prawo do rejestracji uprawnień wymienionych w niniejszym artykule gaśnie w dniu 31 grudnia 1927 r.

Art. 16. Technicy dentystyczni, wyszczególnieni w artykułach 14 i 15 niniejszego rozporządzenia, z chwilą uzyskania pozwolenia, względnie rejestracji, mają prawo używać tytułu „technika dentystycznego" i są uprawnieni do brania wycisków celem sporządzania wszelkiego rodzaju dostawek zębowych oraz osadzania ich w jamie ustnej, jednak bez prawa wykonywania jakichkolwiek zabiegów lekarsko-dentystycznych.

Art. 17. Technicy dentystyczni, wyszczególnieni w art. 14 i 15, którzy złożą specjalny egzamin z wynikiem pomyślnym w myśl art. 20, mogą poza uprawnieniami, przewidzianemi w art. 16, wykonywać wszelkie zabiegi na poszczególnych zębach i uzębieniu, wchodzące w zakres czynnośći, jakich potrzeba do sporządzenia zębów sztucznych i uzębienia, koron, mostków i plomb, z wyjątkiem leczenia chorób jamy ustnej.

Art. 18. Technicy dentystyczni, wyszczególnieni w ustępie pierwszym art. 14 i w punktach 1 i 2 art. 15, którzy w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia pozostają w zawodzie techniczno-dentystycznym bez przerwy od lat 15, są zwolnieni od składania specjalnego egzaminu, przewidzianego w art. 17.

Art. 19. Technicy dentystyczni, korzystający z uprawnień przewidzianych w art. 17 i 18, mają prawo używać tytułu: „uprawniony technik dentystyczny".

Art. 20. Przewidziany w art. 17 specjalny egzamin osoby zainteresowane winny złożyć przed komisją egzaminacyjną. Komisje egzaminacyjne dla tego egzaminu zostaną utworzone w miastach, posiadających uniwersyteckie wydziały lekarskie, — przy władzach administracyjnych II instancji.

Skład komisyj egzaminacyjnych, zakres, termin egzaminów i ich warunki zostaną określone w drodze rozporządzenia przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 21. Uprawnieni technicy dentystyczni i technicy dentystyczni mogą korzystać z przysługujących im uprawnień, o ile zarejestrują się w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych za pośrednictwem właściwych urzędów administracyjnych, składając dowody uprawnień.

Zarejestrowanym Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wydaje zaświadczenie pisemne o uprawnieniu do wykonywania czynności techniczno-dentystycznych. Przeprowadzanie rejestracji i wydawanie zaświadczeń, przewidzianych w artykule niniejszym, Minister Spraw Wewnętrznych może przekazać wojewodom.

Art. 22. Uprawnieni technicy dentystyczni i technicy dentystyczni winni posiadać pracownie techniczno-dentystyczne i prowadzić je pod własnem i faktycznem kierownictwem. Pracownie techniczno-dentystyczne podlegają kontroli państwowych władz sanitarnych. Przepisy o prowadzeniu i zaopatrzeniu pracowni techniczno-dentystycznych wydane zostaną w drodze rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 23. Uprawnieni technicy dentystyczni i technicy dentystyczni nie mogą posiadać w swych pracowniach, względnie pomieszczeniach, mających bezpośrednie połączenie z pracownią, narzędzi i przyrządów oraz jakichkolwiek środków, które służą do wykonywania czynnośći i zabiegów, dozwolonych wyłącznie lekarzom-dentystom.

Technicy dentystyczni nie mogą posiadać narzędzi i przyrządów do wykonywania czynności i zabiegów, dozwolonych wyłącznie uprawnionym technikom dentystycznym (art. 19.

Art. 24. Uprawnieni technicy dentystyczni i technicy dentystyczni mogą ogłaszać się w sposób, przepisany pod względem formy i treści rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych.

III. Postanowienia ogólne i karne.

Art. 25. Nadzór i kontrola nad wykonywaniem praktyki lekarsko-dentystycznej oraz nad wykonywaniem czynności uprawnionych techników dentystycznych i techników dentystycznych należy, o ile rozporządzenie niniejsze inaczej nie stanowi, do władz administracyjnych I instancji.

Art. 26. Zakres uprawnień do stosowania leków przez lekarzy-dentystów. wyszczególnionych w ust. b p. 2 art. 1 oraz w p. 2, 3, 4, 5, 6 i 7 art. 2, tudzież przez uprawnionych techników dentystycznych określi rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 27. Winni naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia oraz rozporządzeń lub zarządzeń, wydanych na jego podstawie, o ile dany czyn nie ulega karze surowszej, będą karani aresztem do 6 tygodni i grzywną do 500 zł lub jedną z tych kar.

W razie niemożności ściągnięcia grzywny władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu karę zastępczego aresztu według swego uznania, jednak nie ponad 2 tygodnie.

Władza administracyjna II instancji może osoby ukarane dwukrotnie na podstwie postanowień niniejszego artykułu — pozbawić prawa wykonywania czynności zawodowych na czas od miesięcy dwóch do lat trzech.

Do orzekania powołane są władze administracyjne I instancji. Przeciwko orzeczeniu władzy administracyjnej I instancji można w ciągu 7 dni od dnia doręczenia orzeczenia wnieść na ręce tejże władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi powiatowemu (pokoju), który postąpi wedle przepisów obowiązujących w I-ej instancji sądowej. Wyrok sądu okręgowego, wydany w II instancji, jest prawomocny.

Na obszarze województw: poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego stosuje się przepisy o wydawaniu policyjnych mandatów karnych.

IV. Postanowienia końcowe.

Art. 28. Wykonywanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych, co do art. 1, 2 i 20 w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Owiecenia Publicznego, co do art. 5 w porozumieniu z Ministrem Sprew Wojskowych, co do art. 12 w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej, a co do art. 27 w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

Art. 29. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia i ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Państwa Polskiego z wyjątkiem województwa śląskiego. Na obszarze województwa śląskiego rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia na nie zgody Sejmu Śląskiego.

Jednocześnie z wejściem w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe przepisy, normujące wykonywanie praktyki lekarsko-dentystycznej oraz

czynności techniczno-dentystycznych, względnie regulujące sprawy przemysłu techniczno-dentystycznego.

Prezydent Rzeczypospolitej: I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych: J. Piłsudski.

Minister: K. Bartel.

Minister Spraw Wewnętrznych: Sławoj Składkowski.

Minister Spraw Zagranicznych: August Zaleski.

Minister Skarbu: G. Czechowicz.

Minister Sprawiedliwości: A. Meysztowicz.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: Dr. Dobrucki.

Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski.

Minister Przemysłu i Handlu: K. Kwiatkowski.

Minister Komunikacji: Romocki.

Minister Robót Publicznych: Moraczewski.

Minister Pracy i Opieki Społecznej: Dr. Jurkiewicz.

Minister Reform Rolnych: Witold Staniewicz.

Minister Poczt i Telegrafów: Bogusław Miedziński.

Powyższe ogłaszam.

Bydgoszcz, dnia 29 lipca 1927 r.

Miejski Urząd Policyjny.
(—) Hańczewski
radca miejski.

Pl. VI. 4994/27.

Zaopatrzenie w książki inwalidzkie inwalidów wojennych.

Powiatowa Komenda Uzupełnień w Bydgoszczy rozpoczęła wydawać książki inwalidzkie wszystkim inwalidom wojenym, bez względu na stopień utraty zdolności do zarobkowania.

Książki inwalidzkie bądą w miarę ich wystawienia przesyłane do władz administracyjnych, celem uzupełnienia, oraz stwierdzenia tożsamości odnośnych inwalidów.

W związku z tem, każdy inwalida wojenny winien już teraz zaopatrzyć się w fotografię format około 5×5 cm. po cywilnemu z odkrytą głową) potrzebną do otrzymania książki inwalidzkiej. Ma to na celu przyspieszenie załatwienia spraw związanych z uzupełnieniem względnie doręczeniem książek inwalidzkich.

Zasiłki wojskowe dla rodzin rezerwistów.

Wnioski o zasiłek należy składać w Magistracie — Biurze Wojskowem, przy ul. Jagiellońskiej Nr. 56 I ptr., na specjalnym formularzu, który tamże otrzymać można, a które to biuro udziela również bliższych informacji o zasiłkach.

W myśl istniejących przepisów, o zasiłek z tytułu powołania na ćwiczenia rezerwisty, ubiegać się mogą: rezerwista, który powołanie otrzymał, jego żona, oraz osoby, których żywicielem był powołany rezerwista.

Czerwonkę

stwierdzono u świń należących mieszkańcom majętności „Zimne Wody" (Lloyd Bydgoski).

Zarządzam środki ochronne.

Bydgoszcz, dnia 1. 8. 27 r.

Miejski Urząd Policyjny.
(—) Hańczewski
radca miejski.

Pl. VI. 5035/27.

Przybłąkane psy.

W niżej podpisanym urzędzie zgłoszono 2 psy przybłąkane (szpica białego i wilka). Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym, ul. Grodzka 32, pokój nr. 7.

Bydgoszcz, dnia 18 sierpnia 1927 r.

Miejski Urząd Policyjny.
(—) Hańczewski
radca miejski.

Pl. I. 9972/9973/27.

Przybłąkany pies.

W niżej podpisanym urzędzie zgłoszono przybłąkanego psa (wilka). Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym ul. Grodzka 32, pokój nr. 7.

Bydgoszcz, dnia 4 sierpnia 1927 r.

Miejski Urząd Policyjny.
(—) Hańczewski
radca miejski.

Pl. I. 8926/27.

Targi remontowe na terenie Województwa Poznańskiego

odbędą się w roku bieżącym według rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wojskowych w następujących miejscowościach:

1) Kępno, dnia 16 sierpnia o godzinie 9,00.
2) Ostrzeszów, dnia 17 sierpnia o godz. 9,00.
3) Odolanów, dnia 18 sierpnia o godz. 9,00.
4) Ostrów, dnia 19 sierpnia o godz. 9,00.
5) Jarocin, dnia 22 sierpnia o godz. 8,30.
6) Pleszów, dnia 23 sierpnia o godz. 9,00.
7) Krotoszyn, dnia 24 sierpnia o godz. 9,00.
8) Koźmin, dnia 25 sierpnia o godz. 9,00.
9) Środa, dnia 26 sierpnia o godz. 10,00.
10) Śrem, dnia 29 sierpnia o godz. 10,00.
11) Jerka p. Kościan, dnia 30 sierpnia o godz. 9,00.
12) Gostyń, dnia 31 sierpnia o godz. 9,00.
13) Krobia p. Gostyń, dnia 1 września o godz. 9,00.
14) Rawicz, dnia 5 września o godz. 10,00.
15) Leszno, dnia 6 września o godz. 9,00.
16) Wolsztyn, dnia 7 września o godz. 11,30.
17) Wielichowo p. Śmigiel, dnia 8 września o godz. 9,00.
18) Śmigiel, dnia 9 września o godz. 10,00.
19) Zbąszyn p. Wolsztyn, dnia 12 września o godz. 10,00.
20) Nowy Tomyśl, dnia 13 września o godz. 9,00.
21) Buk p. Grodzisk, dnia 14 września o godzinie 9,00 .
22) Lwówek p. Nowy Tomyśl, dnia 15 września o godz. 9,00.
23) Szamotuły, dnia 19 września o godz. 9,30.
24) Pniewy p. Szamotuły dnia 20 września o godz. 10,30.
25) Międzychód, dnia 21 września o godz. 11,30.
26) Chodzież, dnia 25 września o godz. 10,00.
27) Czarnków, dnia 24 września o godz. 11,00.
28) Oborniki, dnia 27 wrześńsia o godz. 8,30.
29) Wągrówiec, dnia 28 września o godz. 9,30.
30) Poznań, Plac Działowy, dnia 30 września o godz. 9,00.
31) Stęszów p. Poznań, dnia 1 października o godz. 9,00 .
32) Kościan, dnia 3 października o godz. 9,30.
33) Grodzisk, dnia 4 października o godz. 11.
34) Kostrzyn p. Środą, dnia 6 października o godz. 9,00.
35) Września, dnia 7 października o godz. 9,30.
36) Gniezno, dnia 11 października o godz. 8,30.
37) Kłecko p. Gniezno, dnia 11 października o godz. 11,00.
38) Witkowo, dnia 12 października o godz. 11,30.
39) Mogilno, dnia 13 października o godz. 10.
40) Strzelno, dnia 14 października o godz. 10,00.
41) Kruszwica p. Strzelno, dnia 15 października o godz. 11,00 .
42) Inowrocław, dnia 17 października o godz. 9,30.
43) Żnin, dnia 18 października o godz. 11,00
44) Szubin, dnia 19 października o godz. 9,00.
45) Kcynia p. Szubin, dnia 20 października o godz. 9,00 .
46) Bydgoszcz, dnia 24 października o godz. 11,00 .
47) Koronowo p. Bydgoszcz, dnia 25 październik o godz. 10,00.
48) Wyrzysk, dnia 27 października o godz. 10,00.

Przedstawiający konia na targach remontowych musi mieć zaświadczenie od wójta, że gmina, z której koń pochodzi jest wolny od zarazy. Żądane zaświadczenie może być wystawione wspólnie dla wszystkich koni pochodzących z jednej gminy i przedstawionych komisji remontowej.

Zakupywane będą konie od 3½ lat do 6, pochodzenia szlachetnego, kątegorji dobrej, bardzo doberj i wybitnej, typu wierzchowego i artyléryjskiego, w liczbie około 750 koni.

Dodatek hodowlany w r. 27, w wysokości 10 proc. ceny szacunkowej będzie wypłacany tylko na zasadzie świadectw własnego chowu wydawanych przez władze i organizacje zawodowe przewidziane rozk. M. S. Wojsk. L. 10501/Rem. 26 (rozkaz o zakupie na rok 1926).

Wymieniony wyżej dodatek wydawany będzie jedynie zawodowym hodowcom konia remontowego, posiadający odpowiednie warunki

pracy, tj. tym: 1) którzy zostali odznaczeni dyplomami i medalami za wychów konia remontowego, 2) którzy są członkami związku zawodowego hodowców konia szlachetnego półkrwi i najmniej od lat 2, bez przerwy dostarczają konie do komisji remontowych z wynikiem dodatnim, 3) którzy nie będąc członkami związku dostarczają jednak stale konie własnego chowu do wojska najmniej od lat 3-ch i kategorji od dobrej wzwyż. Dostarczenie dowodów niezbędnych do otrzymania dodatku hodowlanego należy do hodowcy.

W roku bieżącym odbywać się będzie zakup jedynie od hodowców.

Jak w latach poprzednich, tak i w roku 1927 będą przyznawane dyplomy na odznaczenie hodowców medalami: złotym, srebrnym i bronzowym za specjalne zasługi położone na polu remontu.

Terminy i miejsca targów remontowych na obszarze całej Rzeczypospolitej Polskiej w 1927 r.

Wojew. Lubelskie.

Hrubieszów, dnia 19 sierpnia o godz.
Zamość, dnia 22 sierpnia o godz.
Puławy, dnia 24 sierpnia o godz.
Garwolin, dnia 26 sierpnia o godz.
Łochów, dnia 30 sierpnia o godz.
Lublin, dnia 1 września o godz.
Sokołów, dnia 6 września o godz.
Siedlce, dnia 8 września o godz.
Krasnystaw, dnia 16 września o godz.
Kraśnik, dnia 19 września o godz.
Janów Podl., dnia 14 października o godz.
Biała Podl., dnia 15 października o godz.

Wojew. Wołyńskie.

Włodzimierz, dnia 17 sierpnia o godz.
Łuck, dnia 28 września o godz.
Równe, dnia 29 września o godz.

Wojew. Nowogródzkie.

Lida, dnia 21 września o godz.
Nowogródek, dnia 23 września o godz.
Nieśwież, dnia 26 września o godz.
Słonim, dnia 4 października o godz.

Wojew. Poleskie.

Kobryń, dnia 3 listopada o godz.
Brześć n/B., dnia 4 listopada o godz.

Wojew. Białostockie.

Wołkowysk, dnia 6 października o godz.
Grodno, dnia 8 października o godz.
Białystok, dnia 10 października o godz.
Łomża, dnia 19 października o godz.
Wysoko Mazow., d. 21 października o g.
Ostrów Mazow., dn. 24 października o g.

Wojew. Wileńskie.

Wilno, dnia 28 października o godz.

Wojew. Warszawskie.

Grójec, dnia 20 sierpnia o godz. 12,00
Łowicz, dnia 2 września o godz. 11,00
Radzymin, dnia 27 września o godz. 10,00
Włocławek, dnia 4 października o godz. 10,00
Kutno, dnia 5 października o godz. 12,00
Płońsk, dnia 7 października o godz.
Płock, dnia 12 października o godz. 10,00

Wojew. Łódzkie.

Kalisz, dnia 17 sierpnia o godz. 10,00
Sieradz, dnia 18 sierpnia o godz. 12,30
Sompolno, dnia 23 sierpnia o godz. 11,00
Koło, dnia 24 sierpnia o godz. 11,00
Konin, dnia 25 sierpnia o godz. 11,00
Piotrków, dnia 29 sierpnia o godz. 11,30

Wojew. Pomorskie.

Puck, dnia 6 września o godz. 11,00
Kartuzy, dnia 7 września o godz. 11,30
Kościerzyna, dnia 9 września o godz. 11,00
Skórcz, dnia 10 września o godz. 10,00
Silno, dnia 12 września o godz. 10,00
Tuchola, dnia 13 września o godz. 10,00
Terespol Pom., dnia 14 września o godz. 11,30
Sępólno, dnia 15 września o godz. 11,00
Działdowo, dnia 19 września o godz. 13,30
Brodnica, dnia 20 września o godz. 10,00
Jabłonowo Pom., dnia 21 września o godz. 10,00
Kowalewo Pom., dnia 22 września o godz. 10,00
Kornatowo, dnia 23 września o godz. 10,00
Grudziądz, dnia 24 września o godz. 9,00

Wojew. Krakowskie.

Nowy Targ, dnia 16 sierpnia o godz.
Dębica, dnia 18 sierpnia o godz.
Wadowice, dnia 3 września o godz.
Bochnia, dnia 24 września o godz.
Nowy Sącz, dnia 3 października o godz.
Tarnów, dnia 13 października o godz.
Mielec, dnia 20 października o godz.

Wojew. Lwowskie.

Przeworsk, dnia 20 sierpnia o godz.
Lwów (Targi Wschodnie), dnie 10 do 15 września o godz.
Lwów (poza Targów Wschodnich), dnia 16 września o godz.
Sokal, dnia 17 września o godz.
Jasło, dnia 29 września o godz.
Przemyśl, dnia 11 października o godz.
Sanok, dnia 12 października o godz.
Jarosław, dnia 15 października o godz.

Wojew. Stanisławowskie.

Stanisławów, dnia 7 września o godz.
Kołomyja, dnia 8 września o godz.
Stryj, dnia 21 września o godz.

Wojew. Tarnopolskie.

Trembowla, dnia 19 września o godz.
Czortków, dnia 20 września o godz.

Wojew. Kieleckie.

Radom, dnia 25 sierpnia o godz.
Sandomierz, dnia 31 sierpnia o godz.
Miechów, dnia 6 października o godz.
Jędrzejów, dnia 8 października o godz.
Ostrowiec nad Kamienną, dnia 19 października o godz.

Wojew. Śląskie.

Skoczów, dnia 23 sierpnia o godz.
Rybnik, dnia 29 sierpnia o godz.
Tarnowskie Góry, dnia 26 września o g.
Pszczyna, dnia 17 października o godz.

Wojew. Poznańskie.

Kępno, dnia 16 sierpnia o godz. 9,00
Ostrzeszów, dnia 17 sierpnia o godz. 9,00
Odolanów, dnia 18 sierpnia o godz. 9,00
Ostrów, dnia 19 sierpnia o godz. 9,00
Jarocin, dnia 22 sierpnia o godz. 8,30
Pleszew, dnia 23 sierpnia o godz. 9,00
Krotoszyn, dnia 24 sierpnia o godz. 9,00
Koźmin, dnia 25 sierpnia o godz. 9,00
Środa, dnia 26 sierpnia o godz. 10,00
Śrem, dnia 29 sierpnia o godz. 10,00
Jerka p. Kościan, dnia 30 sierpnia o godz. 9,00
Gostyń, dnia 31 sierpnia o godz. 9,00
Krobia p. Gostyń, dnia 1 września o godz. 9,00
Rawicz, dnia 5 września o godz. 10,00
Leszno, dnia 6 września o godz. 9,00
Wolsztyn, dnia 7 września o godz. 11,30
Wielichowo p. Śmigiel, dnia 8 września o g. 9,00
Śmigiel, dnia 9 września o godz. 10,00
Zbąszyn p. Wolsztyn, d. 12 września o g. 10,00
Nowy Tomyśl, dnia 13 września o godz. 9,00
Buk p. Grodzisk, dnia 14 września o godz. 9,00
Lwówek p. Nowy Tomyl, d. 15 września o g. 9,00
Szamotuły, dnia 19 września o godz. 9,30
Pniewy, dnia 20 września o godz. 10,30
Międzychód, dnia 21 września o godz. 11,30
Chodzież, dnia 25 września o godz. 10,00
Czarnków, dnia 24 września o godz. 11,00
Oborniki, dnia 27 września o godz. 8,30
Wągrówiec, dnia 28 września o godz. 9,30
Plac Działowy — Poznań, dnia 30 września o godz. 9,00
Stęszów p. Poznań, dnia 1 października o g. 9,00
Kościan, dnia 3 października o godz. 9,30
Grodzisk, dnia 4 października o godz. 11,00
Kostrzyń p. Środa, dnia 6 października o g. 9,00
Września, dnia 7 października o godz. 9,30
Gniezno, dnia 10 października o god. 8,30
Kłecko, dnia 11 października o godz. 11,00
Witkowo, dnia 12 października o godz. 11,30
Mogilno, dnia 13 października o godz. 10,00
Strzelno, dnia 14 października o godz. 10,00
Kruszwica, dnia 15 października o godz. 11,00
Inowrocław, dnia 17 października o godz. 9,30
Żnin, dnia 18 października o godz. 11,00
Szubin, dnia 19 października o godz. 9,00
Kcynia p. Szubin, dnia 20 października o g. 9,00
Bydgoszcz, dnia 24 października o godz. 11,00
Koronowo p. Bydgoszcz, dnia 25 października o godz. 10,00
Wyrzysk, dnia 27 października o godz. 10,00

Przedstawiający konia na targach remontowych musi mieć zaświadczenie od wójta, że gmina z której koń pochodzi jest wolna od zarazy. Żądane zaświadczenie może być wystawione wspólnie dla wszystkich koni pochodzących z jednej gminy i przedstawionych komisji remontowej.

Zakupywane będą od 3½ lat do 6, pochodzenia szlachetnego kategorji dobrej, bardzo dobrej i wybitnej, typu wierzchowego i artyleryjskiego, w liczbie około 750 koni.

Dodatek hodowlany w r. 27 w wysokości 10 proc. ceny szacunkowej będzie wypłacany tylko na zasadzie świadectwa własnego chowu wydawanych przez władze i organizacje zawodowe przewidziane rozk. M.S.Wojsk. L. 10501/26 (rozkaz o zakupie na rok 1926).

Wymieniony wyżej dodatek wydawany będzie jedynie zawodowym hodowcom konia remontowego, posiadającym odpowiednie warunki pracy, t. j. tym: 1) którzy zostali odznaczeni dyplomami i medalami za wychów konia remontowego, 2) którzy są członkami związku zawodowego hodowców konia szlachetnego pół krwi i najmniej od lat 2 — bez przerwy dostarczają konie do komisji remontowych z wynikiem — dodatnim, 3) którzy nie będąc członkami związku dostarczają jednak stale konie własnego chowu do wojska najmniej od lat 3-ch i kategorji od dobrej w zwyż. Dostarczenie dowodów niezbędnych do otrzymania dodatku hodowlanego należy do hodowcy.

W roku bieżącym odbywać się będzie zakup jedynie od hodowców.

Jak w latach poprzednich, tak i w roku 1927 będą przyznawane dyplomy na odznaczenia hodowców medalami: złotym, srebrnym i bronzowym za specjalne zasługi położone na polu remontu.

Wielkopolska Izba Rolnicza w Poznaniu w porozumieniu z tutejszem Starostwem urządza w dniu 7 września br. o godzinie 10-tej przed południem w sali Strzelnicy w Bydgoszczy, przy ul. Toruńskiej, jednorazowy i bezpłatny TTabela.

kurs zwalczania szkodników roślin rolnych, drzew i krzewów owocowych oraz warzyw.

Progam kusu pzewiduje 5—6 godzin wykładów.

1) O szkodnikach roślin rolnych i sposobach ich tępienia.

2) O szkodnikach drzew i krzewów owocowych oraz warzyw.

3) Praktyczny pokaz przyrządzenia płynów służących do zwalczania szkodników.

4) Instrukcję dla przyszłych korespondentów, pragnących współdziałać z wydziałem ochrony roślin przy stacji doświadczalnej Izby Rolniczej w Poznaniu .

Ze względu na wielką użyteczność tego kursu, zwracam się do wszystkich rolników, ogrodników i miłośników ogrodnictwa w powiecie z prośbą o jaknajliczniejsze wzięcie w nim udziału.

Starosta Powiatu Bydgoskiego.

L. dz. 11580/27 St. IV.

Ubezpieczalnia Krajowa
L. dz. 1927/27 O.

Komunikat.

Opłata składek do ubezpieczenia inwalidowego.

Ustalona przez Okręgowy Urząd Ubezpieczeń w Poznaniu wartość wolnego utrzymania i mieszkania wynosi:

na wsi miesięcznie	22,50 zł
w miastach do 20.000 mieszkańców miesięcznie	33,60 zł
w miastach ponad 20.000 mieszkańców miesięcznie	39,30 zł

Wobec powyższego należy wlepiać n. p. służącej w Poznaniu lub w mieście ponad 20 tysięcy mieszkańców otrzymującej oprócz wolnego utrzymania i mieszkania w gotówce miesięcznie:

od 2,38 zł do 19,03 zł — niebieskie znaczki — po 45 groszy,
od 19,04 zł do 35, 70 zł — zielone znaczki — po 60 groszy,
od 35,71 zł do 60,70 zł — bronzowe znaczki — po 75 groszy,
ponad 60,70 zł — żółte znaczki — po 90 groszy.

Powyższe podaję do wiadomości.
Bydgoszcz, dnia 18 sierpnia 1927 r.

Urząd Ubezpieczeń m. Bydgoszczy.
Przewodniczący
w z.
(—) Góralewski
radca miejski.

Obliczenie zmiany kosztów utrzymania w Bydgoszczy

w miesiącu sierpniu 1927 roku.

L. b.	ARTYKUŁY	Norma dzienna dla rodziny 4-osobowej	II poł. lipca		II poł. sierpnia		Uwagi
			Cena za jednostkę	Koszt dzienny	Cena za jednostkę	Koszt dzienny	
			gr	gr.	gr.	gr.	
1	Chleb żytni pytlowy	1,23 kg.	76.7	94 4	63 3	77.9	
2	Mąka pszenna	0.25 „	110,0	27.5	110,0	27.5	
3	Kasza jęczmienna	0 05 „	80,0	4 0	80 0	4 0	
4	Fasola	0,05 „	90 0	4 5	90 0	4 5	
5	Ryż	0.15 „	150 0	22 5	150 0	22.5	
6	Kartofle	1.5 „	30.0	45 0	16 0	24 0	
7	Mleko	0,75 ltr.	32 0	24 0	34 0	25 5	
8	Jaja	1.5 szt.	17 3	26 0	18.7	28,1	
9	Masło	0 065 kg.	580,0	37 7	620 0	40,3	
10	Słonina	0 1 „	380 0	38 0	480 0	48 0	
11	Kiełbasa	0.07 „	280 0	19 6	280,0	19 6	
12	Mięso wołowe	0.25 „	320.0	80 0	320,0	80 0	
13	Cukier	0,11 „	140 0	15 4	140 0	15 4	
14	Sól	0,1 „	36.0	3 6	36 0	3 6	
15	Herbata	0,01 „	3400 0	34,0	3400 0	34 0	
16	Kawa zbożowa	0,04 „	110 0	4 4	110,0	4 4	
	II.		—	480,6		459,3	— 4 43%
17	Węgiel kamienny	4.65 kg.	5.6	24 9	6.0	27,9	
18	Drzewo	3 00 „	12,0	36 0	11 0	33 0	
19	Nafta	0,16 „	81,2	13 0	81 2	13 0	
	III.			73,9		73,9	—
20	Mieszkanie miesięcznie	komorne zasadnicze	844,0	28,1	844 0	28,1	
21	„	świadczenia	200 0	6 7	200 0	6 7	
22	Woda dzienna	$^3/_4$ m³	20 0	15.0	20,0	15.0	
	IV.			49 8		49.8	—
23	Mydło zwycz. dziennie	0,04 kg.	280 0	11 2	280 0	11,2	
24	Tramwaj dziennie	2 przejazdy	20 0	40 0	20,0	40 0	
25	Gazety	1 egzempl.	20,0	20 0	20 0	20.0	
26	Wpis szkolny	1 wpis rocz.	—	13,3	—	13.3	
27	Zeszyty szkolne dziennie	0,22 kaj.	20,0	4 4	20 0	4,4	
28	Fryzjer miesięcznie	1 strzyż.	100 0	3 3	100,0	3,3	
29	Teatr miesięcznie	2 bilety	195,0	13,0	195,0	13,0	
	V.			105.2		105.2	—
30	Palto męskie ciepłe	1 na 6 lat	26.000,0	12,0	26.000,0	12 0	
31	Garnitur maryn. m.	1 na 5 lat	28.000 0	15 6	28.000 0	15 6	
32	Ubranie robocze	1 na 1 rok	7.500 0	20,8	7 500.0	20,8	
33	Palto kobiece	1 na 6 lat	25.000,0	11 6	25.000 0	11,6	
34	Suknia świąteczna	1 na 5 lat	12.000,0	6 7	12.000 0	6,7	
35	„ codzienna	1 na 1 rok	3.800,0	10 6	3 800 0	10 6	
36	Koszula męska	1 na 1 mies	750,0	25 0	750.0	25,0	
37	Kamasze męskie	3 na 1 rok	3.800,0	31,7	3.800,0	31 7	
38	Zelówki	2 na 1 rok	750,0	4,3	750,0	4 3	
		Rezultat:	—	138,3 847.8 +3,04%	—	138,3 826,5	— — **2,51** %

Bydgoszcz, dnia 31. sierpnia 1927 r.

Urząd Statystyczny.

Wyciąg ze statystyki ruchu ludności cywilnej miasta Bydgoszczy od 1 stycznia 1923 r.

A. Ruch naturalny ludności cywilnej według dokumentów stanu cywilnego:

Rok kwartał i miesiąc	Małżeństw	Urodzeń żywych	Urodzeń martwych	Urodzeń ogółem	Urodzeń w tem nieślubne w procentach	Zgonów ogółem	Zgonów w tem niemowląt	Przyczyny śmierci: Dyfterja	Odra i szkarlatyna	Ospa	Grypa	Tyfus	Gruźlica płuc	Zapalenie płuc	Rak	Choroby organów oddechowych	Organiczne cierp. serca, Udar serca	Udar mózgu	Wrodzona słabość do życia	Kurcze	Katar żołądka i kiszek	Zapalenie ślepej kiszki	Zapalenie nerek	Choroby porodu	Słabość, starość	Nieszczęśliwe wypadki	Morderstwo, zabójstwo stracenie	Samobójstwo	Inne choroby	Przewyżka urodz. (Różnica między rubryką 3 i 7.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
1923 ogół.	754	3182	105	3287	10,2	1630	554	10	11	9	13	9	115	175	80	11	164	77	203	106	168	8	32	3	162	41	4	13	216	1552
1924 „	617	3081	89	3170	10,3	1572	[illegible]66	8	5	16	16	14	162	181	74	8	131	53	125	104	130	9	34	6	142	42	3	13	296	1509
1925 „	718	3196	90	32[illegible]6	11,6	1377	466	6	12	8	8	12	132	124	71	5	139	72	121	67	102	.	27	5	94	41	6	23	302	1819
1926 „	683	2891	101	2992	12,4	1670	554	10	41	2	19	13	209	199	78	19	129	85	173	87	127	2	32	8	134	47	11	18	227	1221
1927 I. kw.	159	75[illegible]	18	768	15,0	413	142	1	2	6	4	5	48	56	26	7	38	23	52	17	23	.	2	1	33	8	3	3	55	337
„ II. „	180	629	21	650	12,8	342	106	.	4	.	6	3	38	38	27	4	34	28	35	8	21	.	10	3	33	11	3	3	33	287
„ lipiec	42	227	5	232	11,2	130	45	.	1	.	.	4	10	14	5	2	7	10	13	4	17	1	4	2	9	6	1	4	16	97

B. Miejscowy ruch ludności podług policyjnych za- i odmeldowań:

Rok kwartał i miesiąc	Przypływ: Polaków	Przypływ: Niemców	Przypływ: Innych	Przypływ: Razem	Odpływ: Polaków	Odpływ: Niemców	Odpływ: Innych	Odpływ: Razem	Ludności Przypływ = + Odpływ = —	Przeprowadzki wewnątrz okręgu miasta (Liczba osób)	W przemyśle i rzemiośle handlu i w ruchu transport.: Przypływ	Odpływ	Różnica
1923 ogół.	13 353	775	168	14 296	8 411	1 461	166	10 038	+ 4258	15 547	4 859	3 326	+ 1533
1924 „	11 550	352	172	12 074	9 346	498	150	9 994	+ 2080	15 605	5 388	4 479	+ 909
1925 „	13 866	1009	291	15 166	10 062	1 835	220	12 117	+ 3049	17 274	6 205	5 027	+ 1 178
1926 „	11 916	1003	230	13 149	10 624	1 103	250	11 977	+ 1172	20 538	4 898	4 433	+ 465
1927 I kw.	3 237	251	62	3 550	2 785	245	36	3 066	+ 484	5 857	1 207	983	+ 224
„ II. „	3 363	204	26	3 593	3 298	237	53	3 588	+ 5	6 297	1 418	1 232	+ 186
„ lipiec	1 012	71	5	1 088	1 230	147	4	1 381	— 293	1 875	466	517	— 51

C. Teraźniejsza liczba mieszkańców miasta Bydgoszczy:

	Polaków	Niemców	Innych	Razem	w tem żydów
Podług spisu ludności z dnia **20. VI. 1925**	94,318	9 166	534	104 018	921
Procentualnie	90,7	8,8	0,5	—	0,9
Przewyżka urodzeń i różnica ruchu od 20. VI. 1925	+ 5,511	— 631	+ 84	+ 4964	+340
Zatem liczba mieszkańców dnia 1. VIII. 1927 r.	99,829	8,535	618	**108,982**	1261
Procentualnie	91,6	7,8	0,6	—	1,2

Bydgoszcz, dnia 31 sierpnia 1927 r.

URZĄD STATYSTYCZNY.

Sprawozdanie Prezydenta miasta ze stanu i działalności Zarządu miasta Bydgoszczy za rok 1925.

(Ciąg dalszy)

II. Poziom wód gruntowych.

Stan poziomu wód bada się co miesiąc. Niżej podana tablica uwidacznia ten stan.

Miesiąc	Rok 1924 Stan wody w studniach ssących	Rok 1924 Stan wody w studniach obserwac.	Rok 1925 Stan wody w studniach ssących	Rok 1925 Stan wody w studniach obserwac.
Styczeń	46.380	46.850	46.638	47.116
Luty	—	—	46.618	47.165
Marzec	46.380	46.670	46.528	47.058
Kwiecień	46.436	46.907	46.413	47.051
Maj	46.453	46.890	46.390	47.018
Czerwiec	46.401	46.821	46.595	46.892
Lipiec	46.320	46.793	46.329	46.941
Sierpień	46.283	46.768	46.259	46.863
Wrzesień	46.187	46.731	46.206	46.772
Październik	46.375	46.978	46.266	46.902
Listopad	46.580	47.112	46.207	46.755
Grudzień	46.563	47.140	46.298	46.865
Przeciętny stan roczny	46.396	46.878	46.395	46.950

III. Jakość wody.

Woda była badana 14 stycznia, 12 lutego, 15 kwietnia, 22 sierpnia, 24 sierpnia i 9 września 1925 r. Rezultaty badań widać z następującego zestawienia:

A. Badanie chemiczne.

	DATA I REZULTAT BADANIA: 14 stycznia	15 kwietnia	22 sierpnia	24 sierpnia
Wygląd	przezroczysty, bezbarwny, bez osadu	przezroczysty, bezbarwny, bez osadu	przezroczysty	przezroczysty
Smak	normalny	normalny	normalny	normalny
Zapach	„	„	„	„
Reakcja	słabo alkalicz.	słabo alkal.	słabo alkal.	słabo alkal.
Kwas azotowy	w małej ilosci	w małej ilóści	ślady	nie stwierdzono
Kwas azotowy	nie stwierdzono	niema	nie stwierdzono	„
Amonjak	„	„	„	„
W litrze wody znajduje się pozostałości po wyparow.	290 mgr.	260 mgr.	305 mgr.	315 mgr.
Pozostałości po żarzeniu	190 mgr.	170 mgr.	195 mgr.	203 mgr.
Utraty przez żarzenie	100 mgr.	90 mgr.	110 mgr.	112 mgr.
Chloru	17 mgr.	19 mgr.	18 mgr.	20 mgr.
Żelaza	ślady	1 mgr.	1 mgr.	0,92 mgr.
Siarkowodóru	niema	nie stwierdzono	nie stwierdzono	nie stwierdzono
Manganu	„	„	„	„
Zużycie tlenu	1,6 mgr.	2,44 mgr.	1,86 mgr.	1,6 mgr.
Wapna	94,8 mgr.	95,70 mgr.	89,6 mgr.	75,6 mgr.
Twardość ogólna	10,478 niem.	10,470 niem.	9.870 niem.	8,120 niem.
Twardość przejściowa	6,750 „	6,490 „	5,080 „	4,920 „
Twardość stała	3,720 „	3,980 „	4,790 „	3,200 „
Uwagi:	1) Woda jest bez zarzutu. 2) Wodę wzięto z dzwonu powietrznego.	1) Woda jest bez zarzutu. 2) Wodę wzięto z dzwonu powietrznego.	1) Woda jest bez zarzutu. 2) Wodę wzięto z dzwonu powietrznego.	1) Woda jest bez zarzutu. 2) Wodę brano z wieży.

B. Badanie bakterjologiczne.

a) z dnia 12. II. 1925 r.

Próba wody z pompy stacji wodociągowej.	Zupełnie przezroczysta bez zapachu. a) Wysiewy na pożywkach żalatynowych zostały jałowe. b) Próba Eyckmann-Bulira wypadła negatywnie. c) Wysiewy na pożywkach Conradi Drygalskiego pozostały jałowe.
Próba wody z wieży wodnej	Zupełnie przezroczysta bez zapachu. a) Wysiewy na dożywkach żelatynowych pozostały jałowe. b) Próba Eyckmann-Bulira wypadła negatywnie. c) Wysiewy na pożywkach Conradi Drygalskiego pozostały jałowe.
Próba wody z sieci wodoc.	Zupełnie przezroczysta bez zapachu. a) Wysiewy na pożywkach żelatynowych pozostały jałowe. b) Próba Eyckmann-Bulira wypadła negatywnie. c) Wysiewy na pożywkach Conradi Drygalskiego pozostały jałowe.
Orzeczenie	Badania wykazały, że woda jest zupełnie czysta i nadaje się w zupełności do użytku.

b) z dnia 9. IX. 1925 r.

Przedmiot badania	Trzy próby (z sieci wodociągowej, pompy stacji wodociągowej i wieży wodnej) celem bakterjologicznego zbadania.
Wynik badania	Przeprowadzone badania bakterjologiczne we wszystkich trzech próbach wykazały nieobecność choorbotwórczych bakterji.
Orzeczenie	Woda nadaje się do użytku wewnętrzuego.

IV. Sieć.

Sieć przewodów głównych, składająca się w r. 1924 z 58.469.76 mb. rurociągów, z 292 zasuw, 177 przyziemnych hydrantów, 269 naziemnych hydrantów i 10 studzienek wentylowych, powiększyła się w r. 1925 o 1489,30 mt. b. rurociągu, 10 zasuw, 4 przyziemnych hydrantów, 11 naziemnych hydrantów i 5 studzienek wentylowych.

Bieżące prace przy sieci obejmowały usunięcie różnych defektów w objektach sieci, stwierdzanie stanu wodomierzy i zmianę wodomierzy.

Usunięto 13 pęknięć w głównych przewodach, 68 pęknięć w przyłączeniach i 36 nieszczelności przy głównych kurkach. Zmieniono 451 sztuk wodomierzy.

Stacja badań wodomierzy wyreperowała 441 sztuk wodomierzy, w roku 1924 — 405 sztuk wodomierzy i to:

System	20 m/m	25 m/m	30 m/m	40 m/m	50 m/m	65 m/m	80 m/m	100 m/m	Razem sztuk
H. Meinecke	150	176	42	34	2	—	1	1	406
Siemens & Halske	7	5	3	7	2	2	4	—	30
Hydrometr	—	—	—	2	2	—	—	—	4
R. Dropp	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Razem sztuk	157	181	45	44	6	2	5	1	441

Zbadano wodomierzy na wnioski właścicieli posiadłości 81 szt. Zakupiono 35 nowych wodomierzy, 10 szt. średnicy 25 m/m, 10 szt. średnicy 30 m/m, 10 szt. średnicy 40 m/m i 5 dużych kombinowanych wodomierzy.

V. Skład domowych urządzeń wodociągowych.

Skład domowych urządzeń wodociągowych w r. 1925 porównując z r. 1924 przedstawia się jak następuje:

		1925 r.	1924 r.
1) Kurków wypustkowych	sztuk	25.591	25.620
2) Hydrantów	„	637	642
3) Kurków ogniowych	„	310	320
4) Skrzynek do płókania	„	3.850	3.890
5) Kurków do płókania	„	10.390	10.420
6) Rynien z płókaniem	mb.	1.072	1.075
7) „ „ „	„	794	802
8) Fontann	sztuk	50	50
9) Pomp strumieniowych	„	30	30
10) Hydraulicznych wciągów	„	3	3
11) Łazienek	„	3.261	3.268

Wniosków wniesiono:	1924 r.	1925 r.
O nowy konsens	4	17
O konsens na zmianę	22	25
Ostatecznych odbiorów było	6	8
Częściowych odbiorów było	52	150
Karę za przekroczenie wymierzono w wypadkach	12	3
Do wodociągów jest przyłączeń (włącznie na Bielawach)	2.365	2.484

Nowych połączeń do sieci wodociągowej wykonano 8, z tych 5 na rachunek miasta kosztem 1.001,03 zł.

VI. Prace inwestycyjne.

Przy stacji wodociągowej wykonano następujące prace:

1) Ustawiono nowy gazogenerator na gaz ssany o mocy 75 K. M.

2) Wybudowano 1 kanał betonowy 250 m/m dla odprowadzenia wody oraz 2 nowe szyby włazowe.

3) Ustawiono nowy przewód dla chłodzenia.

4) Otoczono sprzęgło, wytoczono dla maszyny III. 1 nowy tłok i cylinder.

5) Ustawiono nowe sprzęgło dla maszyny I.

6) Wał wyregulowano i umocowano koło zapędowe dla maszyny II.

7) Założono nowy wodociąg w generatowni.

Wykonanie ich nastąpiło kosztem 23.000 zł.

Przy sieci wodociągowej wykonano:

1.	100 m/m świetl. przewodu na ul.	Św. Trójcy	53,00	mb.
2.	125 „ „ „ „ „	„ „	123,00	„
3.	150 „ „ „ „ „	Orła	284,00	„
4.	125 „ „ „ „ „	Krasińskiego	417 00	„
5.	100 „ „ „ „ „	G. na dzielnicy	87,00	„
6.	100 „ „ „ „ „	J. willowej	113,00	„
7.	125 „ „ „ „ „	Lenartowicza	359,00	„
8.	40 „ ocynkowanej rury żel.	Łysa Góra	52.40	„
		Razem:	1.489,00	mb.

kosztem 33.000 zł.

VII. Czynsz wodny.

Ogólny dochód z czynszu wodnego był 337.732,20 zł. Płatników było 2.494, reklamacyj wpłynęło z powodu uszkodzenia rur wodociągowych 264, uwzględniono 257, na ogólną sumę 18.396,18 zł. Ryczałtem za wodę pobrano 4.176,40 zł od 168 płatników.

VIII. Ważniejsze wypadki.

W dniu 10. XII. 1925 r. pękł przy puszczeniu motoru II. w stacji wodociągowej wał korbowy, większej szkody nie było.

Zarząd Kanalizacji.

I. Zakład pomp kanałowych.

W roku 1925 pracowano około 8 miesięcy za pomocą motoru Diesela i około 4 miesięcy za pomocą maszyn parowych.

Ogółem wypompowano cieszy kanałowej 3.078.901 kbm. w porównaniu z r. 1924 (2.559.267) o 519.634 mt.³ więcej czyli o 20,25%.

Rezultaty ruchu w porównaniu z r. 1924 i 1914 przedstawiają się następująco:

A. Prace pomocą parowych maszyn.

		1914 r.	1924 r.	1925 r.
1.	Ścieków przepompowano mt³	1.852,731	247,718	992,543
2.	Godzin pracy maszyn	9,601	634	2.661
3.	Zużycie węgla kg.	1.095,400	133,200	516,760
4.	Wysokość wypompowania mt.	45	44,5	46,7
5.	Praca maszyn w milj. ton mtr.	83,372	11,023	46,352
6.	Praca maszyn w jednej godz. K. M. pomp	32,1	64,3	64,5
7.	Zużycie paliwa na 100 mt³ ścierów kg.	59,1	53,6	52,0
8.	„ „ „ 1 K. M/P. w godz.	3,5	3,2	3,00

Węgla używano w r. 1925 na 1 K. M/P. o 5,9% mniej niż w r. 1924 i o 14% mniej niż w roku 1914.

B. Prace pomocą motoru Diesela.

		1924 r.	1925 r.
1.	Ścieków przepompowano mt^3	2.311,549	2.086,358
2.	Godzin pracy motoru	5,356	4,630
3.	Zużycie oleju gazowego kg.	117,504	105,713
4.	Wysokość pompowania mt.	58,9	59,4
5.	Prace motoru w miljon. ton. metrów	136,15	123,93
6.	Prace motoru w jednej godz. K. M. pomp	94,1	99,1
7.	Zużycie oleju gazowego na 100 mt. ścieków kg.	5,08	5,00
8.	Paliwa na 1 K. M. P. godzinę w kg.	0,233	0,230

Oleju gazowego używano w r. 1925 na 1 K. M. P. o 1,28% mniej niż w r. 1924.

Sieć kanałowa.

Sieć kanałowa, posiadająca w końcu roku 1924 — 70.104,94 mt. b. przewodów, powiększyła się o 1.608,15 mt. b., i to przez skanalizowanie Bielaw, ul. Chodkiewicza i ul. Granicznej. Ku końcowi roku sieć kanalizacyjna posiadała 101 szt. studzień rewizyjnych (o 27 szt. więcej) 1.924 szt. wlotów deszczowych (o 45 szt. więcej), 32 szt. dużych łapaczy piasku, 14 wylotów deszczowych, 13 płóczek automatycznych.

Praca przy czyszczeniu sieci kanalizacyjnej w porównaniu z r. 1914 i 1924 przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	1914 r.	1924 r.	1925 r.
Ogólna długość eksploatowanej sieci kanałowej m.	57.380	66.338	70.104,24
Długość kanałów czyszczonych (bez szczotki)	211.460	11.000	94.984,18
Długość kanałów czyszczonych (szczotką) m.	6.200	10.200	9.301,89
Ilość rocznych oczyszczeń, przypadająca na 1 mb. kanału (bez szczotki)	3.6	0.16	1,35
Ilość rocznych oczyszczeń, przypadająca na 1 mb. kanały (szczotką)	0.108	0.135	0.132
Ilość wydobytego szlamu m^3	110	22	73,2
Ilość wody zużytej przy płókaniu m^3	62.564	40.379	49.703
Ilość wlotów deszczowych szt.	1.118	1.379	1.424
Ilość wlotów deszczowych oczyszczonych rocznie szt.	11.411	8.034	10.103
Ilość oczyszczeń przypadająca na 1 wlot	10.2	6.5	7,09
Ilość wydobytego szlamu m^3	920	558	505,2
Ilość dużych łapaczy piasku szt.	—	—	32
Ilość oczyszczeń rocznych	—	—	131
Ilość oczyszczeń, przypadajeca na 1 łapacz rocznie	—	—	4,09
Ilość wydobytego mułu m^3	—	—	262

Prócz tego usunięto 113 zatkań i to:

1)	z przyczyny papieru	22
2)	z przyczyny piasku	22
3)	z niewyjaśnionej przyczyny	63
4)	z przyczyny szmat, kości, drzewa	6

III. Skład domowych urządzeń kanalizacyjnych

przedstawia się jak następuje:

	1924 r.	1925 r.
1) Klozetów	14.240	14.310
2) Pisuarów	1.072	1.075
3) Zlewów w podłodze	3.218	3.232
4) Zlewów	18.750	18.775
5) Studni osadowych	2.688	2.695
6) Łapaczy tłuszczu	259	265
7) Syfonów dla oleju	177	177
8) Klap wstecznych	169	170
9) Umywalek	5.000	5.030
Wniosków wniesiono:		
O nowy konsens	4	18
O konsens na zmianę	24	19
Ostatecznych odbiorów było	6	8
Częściowych	52	150
Karę za przekrocz. wymierz. w wypadk.	3	3
Do kanal. jest przyłączeń	2.309	2.327

Nowych połączeń do sieci kanałowej wykonano 32, z tych 28 na rachunek miasta kosztem 5.792,05 zł.

(Dalszy ciąg w następnym numerze.)